

Diane Setterfield

Esriptora

Set anys després d'aconseguir que 'El conte número tretze' vengués tres milions d'exemplars, Diane Setterfield publica 'L'home que perseguia el temps'. És un relat gòtic sobre un personatge ambiciós a qui la mort observa de prop

PERE TORDERA

“Som tan complexos que val la pena estudiar-nos”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Molt abans de voltar mig món presentant les gairebé 40 traduccions d'*El conte número tretze*, Diane Setterfield va llicenciar-se en filologia francesa a Bristol. La seva tesi doctoral tractava sobre els elements autobiogràfics a la ficció primerenca d'André Gide. A finals dels 90, després d'anys impartint classes en escoles i instituts, va deixar la feina per dedicar-se a escriure. La va encetar a la primera.

Com és que ha trigat tant a publicar *L'home que perseguia el temps* (Empúries / Lumen)? Suposo que al seu editor no li deu haver fet gaire gràcia aquesta espera.

No vaig rebre cap mena de pressió. Vaig passar un any i mig de promoció. Tenia un viatge cada tres setmanes, i així era impossible fer créixer una nova novel·la dins meu.

¿No li feia por que després d'un èxit tan sonat pogués fracassar? Mai no he pogut pensar en el producte final. Quan començo a escriu-

re un llibre, el material és molt fràgil. És una tija amb una sola fulla. A mesura que la vaig cuidant, va creixent. Un dia ja té tres fulles, i un altre ja despunta la primera flor. D'aquí al final hi ha un llarg camí. Al principi sembla impossible, que una idea tan petita pugui acabar convertida en una cosa tan complexa com una novel·la que, si tot va bé, acaba prenent vida pròpia.

Va deixar la feina per apostar per la literatura. Així i tot, sembla que escriu ficció prenent-se tot el temps del món.

Els llibres ho requereixen. Em costa molt escriure. Aquesta novel·la ha nascut d'una altra que vaig començar, però no va ser fins al cap de tres anys de feina que no me'n vaig adonar. Llavors havia de decidir si la deixava córrer o la deixava per a més endavant. Serà la segona opció.

El personatge principal de *L'home que perseguia el temps*, en canvi, és un addicte a la feina.

“ELS NENS SÓN COM PETITS DÉUS FINS QUE UN DIA S'ADONEN DE LA SEVA PRÒPIA MORTALITAT”

Exacte. En William Bellman és molt diferent de mi: si jo treballo sis o set hores, després m'he d'asseure al sofà, prendre una tassa de te i trucar a la meva mare. O llegir un llibre.

La seva nova novel·la explica la vida de Bellman. Primer ajuda a redreçar una fàbrica tèxtil. Més endavant tirarà endavant un ambiciós projecte especialitzat en articles funeraris. Som al segle XIX.

En Bellman és hiperactiu. L'addicció a la feina que ell pateix no és saludable. Un malalt de feina sempre creu que ha de fer més i més, la seva angoixa és constant. Fa un temps vaig escoltar una entrevista a la ràdio en què entrevistaven un empresari d'èxit. Em va semblar un home profundament infeliç i insatisfet. ¿I si els seus problemes venien del passat, d'un trauma que el perseguia? “Aquí hi ha una història de fantasmes”, em vaig dir. D'aquesta manera va néixer en Bellman, home solitari i introvertit, però al mateix temps incansable.

Quan té deu anys Bellman passeja pel bosc amb els amics i mata una graula llançant una pedra amb un tirador. Em va recordar *El cinquè en joc*, de Robertson Davies, que també comença amb un nen llançant una pedra amagada camuflada en una bola de neu.

És curiós... Conec Robertson Davies, però no he llegit aquesta novel·la. En el meu cas, l'anècdota ve d'una història real. Un tiet meu sempre explicava que, quan era petit, va matar un ocell amb un tirador. Ho narrava amb molta gràcia, tanta que tota la família ens petàvem de riure. A *L'home que perseguia el temps*, aquesta mort és el primer moment en què en William s'adona que ell també desapareixerà, un dia o altre. Els nens són com petits déus fins que un dia són conscients de la seva pròpia mortalitat.

A mesura que passen els anys, les graules atemoreixen en William. I també l'home misteriós que veu cada vegada que mor algú del seu entorn. Aquesta aparició torna a situar el doble al centre de la seva ficció, com ja passava a *El conte número tretze*.

Tens raó. Fins que no vaig començar a escriure, el tema del doble mai no em va cridar l'atenció. Ara té una importància destacada en les dues novel·les que he escrit. La doble personalitat m'interessa. Som tan complexos que val la pena estudiar-nos.

La fatalitat sotja en William faci el que faci.

En el món que vivim, és molt fàcil que ens oblidem de la mort. Hi ha tants estímuls que sembla que no existeixi. Els humans som els únics animals que tenim consciència de la nostra finitud, i així i tot no deixem de fer coses: treballem, ens casem, tenim fills... En William vol amagar-se de la certesa que és mortal, i per això busca ser productiu, tenir èxit i carisma.

El seu home misteriós va de negre. La dona enigmàtica de Wilkie Collins vestia de blanc.

És la primera novel·la que em va fascinar de principi a final. Vaig llegir les 800 pàgines de *La dona de blanc* en dos dies, totalment posseïda per la història.

He sentit dir que li agrada Manel. Els vaig anar a veure a Cadaqués amb uns amics fa tres anys. M'encanten! Em fan molt feliç. La veu del cantant és molt expressiva, i musicalment hi pots trobar influències del pop, del folk i fins i tot de les marxes militars. Fan cançons sofisticades i fàcils de recordar. Així i tot, jo em perdo moltes coses, perquè no n'entenc les lletres. He regalat els seus discos a molts dels meus amics anglesos. Mereixerien tenir èxit a tot el món. ◆◆